

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖВУЗІВСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ**

**УПРАВЛІНСЬКІ, ПРАВОВІ
ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ**

Львів – 2015

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук **Рак Т.Є.** – головний редактор

канд. техн. наук **Лин А.С.**

канд. техн. наук **Пархоменко Р.В.**

канд. екон. наук **Повстин О.В.**

канд. екон. наук **Мартин О.М.**

канд. техн. наук **Яковчук Р.С.**

канд. техн. наук **Зачко О.Б.**

Саміло А.В.

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ** Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та друк на різнографі** Хлевной О.В.

Відповідальний за друк Фльорко М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони: (032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail: *ndr@ubgd.lviv.ua*

**Управлінські, правові та економічні аспекти забезпечення
безпеки життєдіяльності населення і територій:** Матеріали міжву-
зівської науково-практичної конференції курсантів та студентів – Л.:
ЛДУ БЖД, 2015. – 312 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами міжвузівської науково-практичної
конференції курсантів та студентів «Управлінські, правові та економічні аспекти забез-
печення безпеки життєдіяльності населення і територій».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Управлінські аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- II секція – Правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- III секція – Економічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності

© ЛДУ БЖД, 2015

Здано в набір 23.04.2015. Підписано до друку
27.04.2015. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 19,5. Гарнітура Times New Roman.
Друк на різнографі. Наклад: 100 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-
статистичних та інших даних, а також за
використання відомостей, що не рекоме-
ндовані до відкритої публікації, відпові-
дальність несуть автори опублікованих
матеріалів. При передрукуванні матері-
алів, посилання на збірник обов'язкове.

УДК 338.2

О. А. КОСИЄВ, С. О. ЄМЕЛЬЯНЕНКО

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ПРОЦЕСИ РОЗДЕРЖАВЛЕННЯ І ПРИВАТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Виходячи з того, що переважання державної форми власності стало передумовою виникнення в нашій економіці таких явищ, як монополізм і приватизація, то і перехід у ринкову сферу повинен включати глобальне роздержавлення власності і формування суверенних суб'єктів ринку. Прийняття загальних антимонопольних законодавчих актів не зможе вирішити ситуацію.

Роздержавлення – це певні дії держави, спрямовані на ліквідацію державної власності, інакше кажучи – це знищення майнової монополії держави. Приватизація – це процес відчуження державного чи комунального майна на користь фізичних та юридичних осіб, що собою передбачає створення об'єктів приватної форми власності. Зведення процесів роздержавлення виключно до приватизації власності – помилковий крок. Роздержавлення має на меті розв'язання глибших завдань, таких, як знищення соціально-економічної монополії держави; перехід до багатоканального формування економічного регулювання; виникнення системи соціальних гарантій і соціального захисту працівників [1]. Закон України «Про власність» передбачає собою такі чотири форми власності, як власність громадян, колективна, державна і змішана. Тобто, роздержавлення мало б означати передання державної власності не лише громадянам у приватну власність, а й іншим формам володіння.

Виділяють три основні процеси, що характеризують процес роздержавлення власності:

1. Виведення державних підприємств з-під прямого контролю органів державного управління, надання свободи підприємствам, скорочення функцій держави, які торкаються безпосереднього керівництва ними.

2. Перетворення державних підприємств у такі, які були б засновані на інших формах власності.

3. Передача власності окремим фізичним особам і трудовим колективам.

В Україні процеси приватизації контролюються державою. Головним суб'єктом приватизації, який керує розробкою і виконанням програми приватизації є Фонд державного майна України.

Необхідно зазначити, що процеси роздержавлення з подальшою приватизацією часто відбуваються не зовсім відкрито і, навіть, приносять шкоду українській економіці, бо відбуваються з метою задоволення потреб окремих олігархів. Так у 2010 році «Укртелеком» було продано на приватизаційному конкурсі єдиному учаснику – австрійській компанії ЕРІС. Згодом це актив було перепродано «System Capital Management (СКМ)», який знаходиться у власності Рената Ахметова.

У 2011 році тим же Ренатом Ахметовим було приватизовано раніше державні підприємства, такі як «ЗахідЕнерго» та «КиївЕнерго». Вже стало доброю традицією, що фінансово-промислова група «ДТЕК» (найбільша енергетична компанія в Україні), яка стала офіційним власником була єди-

ним офіційним претендентом на купівлю. Як відомо, згодом «ЗахідЕнерго» і «КиївЕнерго» згодом були перепродані «СКМ» Рената Ахметова.

Часто трапляються випадки, коли роздержавлені підприємства продаються офшорним компаніям, керівництво яких не зовсім зрозуміле всім. Яскравим прикладом є приватизоване колись підприємство «Полтаваобленерго», основними акціонерами якого є кіпрські (офшорні) та українські компанії афілійовані Коломойським та Григоришиним.

Роздержавлення – це не одноразовий акт, а тривалий, багатосторонній процес, який може бути реалізований різними способами. Але в кінцевому результаті він передбачає перехід власності від «загальнонародної» до конкретної власності фізичних осіб та трудових колективів, в яких кожен член колективу має свою частку власності у вигляді акцій, сертифікатів, тощо. Тобто, роздержавлення і приватизація – це дві різні сторони одного й того ж процесу. З одної сторони – це виведення підприємства з-під контролю й управління держави, а з іншої – передання цих підприємств громадянам та колективам.

Існує три шляхи роздержавлення і приватизації власності: 1 – це звичайна передача підприємств, які належать державі у руки трудових. Третій шлях роздержавлення і приватизації полягає в продажі державної власності громадянам, колективам. 2 – поділ власності держави або її частини між усіма членами суспільства. Варто зазначити, що перші два підходи засновані на безоплатній передачі власності громадянам та трудовим колективам.

Незважаючи на те, що приватизація покликана на збільшення робочих місць – спостерігаємо зовсім інший процес. Часто після приватизації одночасно зі зменшенням продуктивності праці відбувається і скорочення робочих місць на підприємстві, і, як наслідок, підвищення безробіття в Україні [2]. Частоково це пов'язано із тим, що підприємство приватизовується не для збільшення ефективності його роботи, а навпаки: для майбутньої ліквідації підприємства, щоб отримати частину землі, яку можна використати в особистих цілях.

Отже, з усього вище викладеного можна зробити висновок, що такі процеси, як роздержавлення і приватизація слід проводити із дотриманням визначених принципів, які зазначають, що під час процесу приватизації державна власність повністю не ліквідується; державна власність має залишатися в тих сферах, де її існування є ефективнішим, ніж інші форми власності; на початковому кроці роздержавлення і приватизації – державна власність повинна залишатись переважаючою формою власності.

Список літератури:

1. Покатаєва О.В. Оцінка ефективності української приватизації та її наслідки для торгівельної галузі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/32_PWMN_2009/Economics/53977.doc.htm
2. Звіт про результати досліджень по проекту: «Вплив роздержавлення на економічну поведінку та стан підприємств в контексті загальноекономічної ситуації в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.case-ukraine.com.ua/archive/u/publications/fbfd071d3347df15a7d844d377f1374.pdf>

М.О. Духніч, О.В. Міллер ЕКОНОМІЧНІ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИРОДНО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА.....	219
О.І. Запотинський, В.Й. Кузеляк ЕКОНОМІЧНІ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИРОДНО-ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА.....	221
А.А. Іванова, О.Є. Недзведовська БЮДЖЕТНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ І НАПРЯМИ ЇЇ ОПТИМІЗАЦІЇ.....	223
Г.О. Кальніна, Т.В. Мединська РОЛЬ ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ У ПІДВИЩЕННІ ОБОРОНОЗДАТНОСТІ УКРАЇНИ.....	225
В.В. Кашій, В.Й. Кузеляк ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	227
Т. Р. Кобетяк, О.Є. Недзведовська ВПЛИВ ФІСКАЛЬНОЇ РЕФОРМИ ТА БОРГОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СОЦІАЛЬНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ.....	229
М.Р. Козак, Ю.Є. Шелюх СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	231
Ю.С. Кордунова, А.В. Саміло ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ПРИРОДОВОКОРИСТАННЯ І ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	233
О. А. Косиєв, С.О. Ємельяненко ПРОЦЕСИ РОЗДЕРЖАВЛЕННЯ І ПРИВАТИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	235
О. Кравчук, І.В. Павленко-Шевельова ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ ЗАХВОРЮВАННЯ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ В УМОВАХ СКЛАДНОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОБСТАНОВКИ.....	237
Б.В. Красюк, О.Є. Недзведовська ЗНИЖЕННЯ РІВНЯ КРЕДИТНОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	239
І.М. Кучерява, О.В. Повстин СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ОСІБ ЯКІ ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВ ВАЖКИХ ТА ШКІДЛИВИХ УМОВ ПРАЦІ.....	240
О.І. Луцишин, О.І. Сотник, Т.В. Мединська ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ.....	242
Н.І. Мельник, Є.М. Андрущак ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	244
М.В. Моржан, С.О. Ємельяненко ОСОБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУ.....	246
В.С. Мостіпан, О.М. Мартин ПОЖЕЖНІ РИЗИКИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ ТА ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА.....	248
Ю.М. Нагірняк, О.М. Мартин ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	250
О.Є. Недзведовська СПОСОБИ ЗБІЛЬШЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ УЧАСНИКІВ АНТИТЕРОРИСТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ.....	252